

ПОСТАНОВА

Верховної Ради України

Про звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань використання коштів державного бюджету України, спрямованих на облаштування фортифікаційних споруд та інженерних загороджень на лінії зіткнення, а також на виготовлення та закупівлю безпілотних літальних апаратів та засобів радіоелектронної боротьби для військових частин і підрозділів Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань, про виконану роботу

Заслухавши та обговоривши звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань використання коштів державного бюджету України, спрямованих на облаштування фортифікаційних споруд та інженерних загороджень на лінії зіткнення, а також на виготовлення та закупівлю безпілотних літальних апаратів та засобів радіоелектронної боротьби для військових частин і підрозділів Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань, про виконану роботу, Верховна Рада України постановляє:

1. Звіт Тимчасової спеціальної комісії з питань використання коштів державного бюджету України, спрямованих на облаштування фортифікаційних споруд та інженерних загороджень на лінії зіткнення, а також на виготовлення та закупівлю безпілотних літальних апаратів та засобів радіоелектронної боротьби для військових частин і підрозділів Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань (далі – Тимчасова спеціальна комісія), про виконану роботу взяти до відома (додається).

2. Направити звіт Тимчасової спеціальної комісії про виконану роботу Президенту України, який відповідно до Конституції України є Верховним Головнокомандувачем Збройних Сил України, Кабінету Міністрів України, Міністерству оборони України, Міністерству внутрішніх справ України, Офісу Генерального прокурора, Службі безпеки України, Державному бюро розслідувань, Національному антикорупційному бюро України, Національній

поліції України, Бюро економічної безпеки України для розгляду в межах їх компетенції та відповідного реагування.

3. Кабінету Міністрів України, Міністерству оборони України, Міністерству внутрішніх справ України, Офісу Генерального прокурора, Службі безпеки України, Державному бюро розслідувань, Національному антикорупційному бюро України, Національній поліції України, Бюро економічної безпеки України поінформувати Верховну Раду України про результати розгляду звіту Тимчасової спеціальної комісії про виконану роботу у місячний строк.

4. Опублікувати звіт Тимчасової спеціальної комісії про виконану роботу у газеті "Голос України".

5. Завершити роботу Тимчасової спеціальної комісії.

6. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради
України

м. Київ
19 грудня 2024 року
№ 4166-IX

Р. СТЕФАНЧУК

Додаток
до Постанови Верховної Ради України
від 19 грудня 2024 року
№ 4166–ІХ

ЗВІТ

Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України
з питань використання коштів державного бюджету України, спрямованих
на облаштування фортифікаційних споруд та інженерних загороджень на лінії
зіткнення, а також на виготовлення та закупівлю безпілотних літальних апаратів
та засобів радіоелектронної боротьби для військових частин і підрозділів
Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України
військових формувань, про виконану роботу

Постановою Верховної Ради України № 3726–ІХ від 22 травня 2024 року (далі – Постанова № 3726–ІХ) відповідно до частини другої статті 89 Конституції України, статті 23 Закону України "Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України", статті 85 Регламенту Верховної Ради України Верховна Рада України утворила Тимчасову спеціальну комісію Верховної Ради України з питань використання коштів державного бюджету України, спрямованих на облаштування фортифікаційних споруд та інженерних загороджень на лінії зіткнення, а також на виготовлення та закупівлю безпілотних літальних апаратів та засобів радіоелектронної боротьби для військових частин і підрозділів Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань (далі – Комісія).

Головою Комісії обрано народного депутата України Задорожного Миколу Миколайовича (депутатська фракція ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "СЛУГА НАРОДУ"). Постановою Верховної Ради України від 20 серпня 2024 року № 3903–ІХ внесено зміни до Постанови № 3726–ІХ, відповідно до яких головою Комісії обрано Бакумова Олександра Сергійовича (депутатська фракція ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "СЛУГА НАРОДУ").

Заступником голови Комісії обрано народного депутата України Цимбалюка Михайла Михайловича (депутатська фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання "БАТЬКІВЩИНА").

До складу Комісії обрано таких народних депутатів України:

Богданець Андрій Володимирович	– депутатська фракція ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "СЛУГА НАРОДУ";
Бондар Михайло Леонтійович	– депутатська фракція ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРНІСТЬ";

Бурміч Анатолій Петрович	– депутатська група "Відновлення України";
Горенюк Олександр Олександрович	– депутатська фракція ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "СЛУГА НАРОДУ";
Жмеренецький Олексій Сергійович	– депутатська фракція ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "СЛУГА НАРОДУ";
Костенко Роман Васильович	– депутатська фракція Політичної Партії "ГОЛОС";
Костюк Дмитро Сергійович	– депутатська фракція ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "СЛУГА НАРОДУ";
Марчук Ігор Петрович	– депутатська фракція ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "СЛУГА НАРОДУ";
Мінько Сергій Анатолійович	– депутатська група "ДОВІРА";
Мурдій Ігор Юрійович	– депутатська фракція ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "СЛУГА НАРОДУ";
Разумков Дмитро Олександрович	– позафракційний;
Рудик Сергій Ярославович	– депутатська група "Партія "За майбутнє";
Федієнко Олександр Павлович	– депутатська фракція ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "СЛУГА НАРОДУ".

До складу Комісії увійшли 15 народних депутатів України.

На першому, установчому, засіданні 24 травня 2024 року секретарем Комісії шляхом голосування обрано народного депутата України Бондаря Михайла Леонтійовича (депутатська фракція ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ "ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРІСТЬ").

Основні завдання Комісії:

1) вивчення обставин та підготовка питань щодо облаштування фортифікаційних споруд, інженерних загороджень на лінії зіткнення та цільового використання коштів, виділених на їх облаштування;

2) вивчення потреб сектору безпеки і оборони у безпілотних літальних апаратах (далі – БПЛА) та формування державного замовлення на виробництво та закупівлю безпілотних літальних апаратів та засобів радіоелектронної боротьби (далі – засоби РЕБ);

3) аналіз практики розподілу, передачі, постачання та взяття на баланс БПЛА та засобів РЕБ військовим частинам і підрозділам Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань.

Звіт Комісії про виконану роботу підготовлений з урахуванням особливостей її діяльності, враховуючи, що питання, які належать до предмета відання Комісії, включають документи, що містять інформацію з обмеженим доступом.

Комісією проведено 12 засідань, більшість із них – в закритому режимі із заслуховуванням інформації з обмеженим доступом. Загалом на засіданнях Комісії розглянуто більше 23 питань, заслухано близько 110 представників центральних та місцевих органів державної влади, правоохоронних та контролюючих органів, підприємств, установ, організацій.

Протягом роботи у звітному періоді Комісією направлено більше 45 звернень до центральних та місцевих органів державної влади, правоохоронних та контролюючих органів, підприємств, установ, організацій з питань, що належать до предмета відання Комісії.

За результатами надісланих звернень Комісією отримано та опрацьовано близько 90 відповідей, зокрема і таких, що містять відомості з обмеженим доступом (18 відповідей).

У звітному періоді Комісія проводила роботу за такими основними напрямками:

про виділення коштів з державного бюджету на будівництво фортифікаційних споруд та інженерних загороджень на лінії зіткнення – із заслуховуванням представників Міністерства оборони України, Міністерства фінансів України, Міністерства економіки України;

про виділення коштів та здійснення контролю за проведенням закупівель БПЛА та засобів РЕБ для військових частин і підрозділів Збройних Сил України, а також інших утворених відповідно до законів України військових формувань за кошти державного бюджету та з інших не заборонених законодавством джерел у 2022–2024 роках, заслуховуванням представників Міністерства оборони України, Генерального штабу Збройних Сил України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства цифрової трансформації України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України та Державного підприємства "Агенція оборонних закупівель" Міністерства оборони України;

щодо стану виконання будівельних робіт та використання коштів державного бюджету на будівництво фортифікаційних споруд та інженерних загороджень на лінії зіткнення за період з 2022 по 2024 роки – із заслуховуванням керівників Запорізької, Донецької, Луганської, Харківської, Дніпропетровської, Сумської та Чернігівської обласних військових адміністрацій (далі – ОВА), представників Міністерства оборони України, Державної спеціальної служби транспорту, Генерального штабу Збройних Сил України, Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури України;

щодо стану здійснення досудового розслідування у кримінальних провадженнях за фактами порушення законодавства, привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем у процесі облаштування фортифікаційних споруд та інженерних загороджень, закупівлі БПЛА та засобів РЕБ – із заслуховуванням керівництва Національної поліції України, Служби безпеки України, Державного бюро розслідування, Національного антикорупційного бюро України, Офісу Генерального прокурора.

За час діяльності Комісією також направлено звернення для уточнення інформації до:

1) центральних органів виконавчої влади (Міністерства оборони України) про надання інформації щодо здійснених Міністерством оборони України закупівель БПЛА та засобів РЕБ для Сил оборони за кошти державного бюджету, а також субвенцій місцевих бюджетів та з інших джерел, не заборонених законодавством;

2) відповідних місцевих органів виконавчої влади щодо використання бюджетних коштів, у тому числі на:

закупівлю деревини та лісоматеріалів для зведення фортифікаційних споруд та інженерних загороджень за видами, обсягом та ціною включно з доставкою; закупівлю бетону та залізобетонних виробів для зведення фортифікаційних споруд та інженерних загороджень за видами, обсягом та ціною включно з доставкою; закупівлю БПЛА та засобів РЕБ за бюджетні кошти для потреб Сил оборони;

облаштування фортифікаційних споруд та інженерних загороджень, закупівлю БПЛА та засобів РЕБ за останні вісім місяців поточного року з метою аналізу практики застосування законодавчих актів України, зокрема бюджетного законодавства України, Закону України "Про оборону України", постанови Кабінету Міністрів України "Деякі питання підвищення обороноздатності держави на період воєнного стану в Україні" від 29 грудня 2023 року № 1415.

3) правоохоронних органів (Офіс Генерального прокурора, Державне бюро розслідувань, Бюро економічної безпеки, Служби безпеки України, Національної поліції України):

щодо кримінальних проваджень, досудове розслідування в яких здійснювалося слідчими підрозділами Національної поліції України за фактами порушення законодавства, зокрема привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем у процесі облаштування фортифікаційних споруд та інженерних загороджень, а також при закупівлі БПЛА та засобів РЕБ для Сил безпеки і оборони;

про надання інформації про стан виконання робіт з будівництва фортифікаційних споруд та інженерних загороджень на лінії зіткнення за єдиними критеріями оцінювання щодо всіх прикордонних та прифронтових областей, а також надання такої інформації у формі інформаційної довідки на постійній основі, щотижнево або не менше ніж два рази на місяць;

4) контролюючих органів (Державна аудиторська служба, Рахункова палата) щодо надання інформації про ефективність використання коштів державного бюджету, виділених на спорудження та закупівлю матеріалів для фортифікаційних споруд та інженерних загороджень на лінії зіткнення, а також на придбання БПЛА та засобів РЕБ для військових частин і підрозділів Збройних Сил України, у розрізі інформації, скільки виділено та освоєно розпорядниками коштів у період з 2022 по 2024 роки;

про проведення позапланового аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених на облаштування фортифікаційних споруд, інженерних загороджень на лінії зіткнення, на виробництво та закупівлю БПЛА та засобів РЕБ.

За пропозиціями народних депутатів України – членів Комісії направлені звернення до:

Прем'єр-Міністра України Дениса Шмигала:

щодо надання інформації про суми виділених і використаних коштів резервного фонду на фортифікаційні споруди та інженерні загородження на лінії зіткнення в розрізі розпорядників таких коштів за період з 2022 по 2024 роки;

з проханням дати доручення Міністру оборони України надати копію звіту про реалізацію 38 млрд грн, які держава виділила на зведення захисних рубежів та про які було наголошено 5 липня 2024 року під час виїзного засідання Уряду в Донецькій області;

надати роз'яснення щодо тези, висловленої на прес-конференції 10 вересня 2024 року, про завершення проекту з облаштування фортифікаційних споруд та інженерних загороджень на третій лінії оборони вартістю 40 млрд грн, які були виділені із спеціального фонду державного бюджету.

Офісу Генерального прокурора про надання інформації щодо наявних кримінальних проваджень за фактами, викладеними у зверненнях громадських організацій "Меч української нації" від 10.06.2024 № 04/24 та "Терен-Схід" від 11.06.2024 № 1/24, а також інформувати ТСК про результати розслідувань таких проваджень у межах Харківської області.

Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України щодо закупівельних цін на окремі моделі БПЛА;

Державного підприємства "Український центр "Безпека":

щодо надання звіту про отримані та використані ДП "Український центр "Безпека" кошти з державного бюджету для розширення виробничих потужностей у розрізі відповідних оборонних підприємств (для яких здійснювалися закупівлі), предметів закупівлі (що саме та в якій кількості закуповувалося) та закупівельних цін (за якою ціною здійснено закупівлі) у період з 2022 по 2024 роки;

Дніпропетровської обласної військової адміністрації:

щодо здійснення у Дніпропетровській області загалом та зокрема на Покровському напрямку заходів з будівництва та облаштування військових інженерно-технічних та фортифікаційних споруд для забезпечення належного рівня оборони в регіоні у відповідь на наявні загрози;

щодо достатності рівня виділених Урядом коштів для виконання заходів, пов'язаних з будівництвом та облаштуванням військових інженерно-технічних та фортифікаційних споруд, та забезпечення заходів з оборони і безпеки в межах Дніпропетровської області;

щодо основних потреб для забезпечення оборони Дніпропетровської області в частині облаштування фортифікаційних споруд та інженерних загороджень, а також зазначення конкретних необхідних заходів;

Державного підприємства "Ліси України":

щодо обсягів деревини та лісоматеріалів, які було вилучено у ДП "Ліси України" на військові потреби для Сил оборони відповідно до Закону України "Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану" за 2022–2024 роки;

щодо обсягів деревини та лісоматеріалів, які було реалізовано ДП "Ліси України" на комерційних засадах на внутрішньому ринку та за кордон, зокрема, але не виключно, через механізми (процедури), передбачені Законом України "Про товарні біржі" за 2022–2024 роки;

щодо результатів перевірок, проведених Антимонопольним комітетом України, стосовно закупівельних процедур за участю ДП "Ліси України", за 2022–2024 роки;

щодо пропозицій про удосконалення діяльності ДП "Ліси України" в частині реалізації деревини та лісоматеріалів на умовах, визначених Законом України "Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану", та на комерційних засадах.

Комісією отримані відповіді на звернення від:

- Міністерства оборони України – на виконання доручення Прем'єр-міністра України повідомлено, що відповідно до постанови Кабінету Міністрів України № 1415 підрозділам Збройних Сил України, Державній спеціальній службі транспорту (далі – ДССТ) і ОВА визначено завдання щодо будівництва військових інженерно-технічних та фортифікаційних споруд на оборонних рубежах в операційних зонах створених угруповань військ.

Урядом ухвалено рішення щодо виділення фінансового ресурсу в розмірі 37 389 000,000 тис. грн.

Станом на 18 жовтня 2024 року, роботи щодо будівництва військових інженерно-технічних та фортифікаційних споруд на 1-му і 2-му оборонних рубежах, обладнання яких покладено на Збройні Сили України та Державну спеціальну службу транспорту, виконано у повному обсязі.

Тривають роботи щодо дообладнання ділянок невибухових загороджень на відповідних взводних опорних пунктах, замовниками яких є ОВА. Дообладнання цих ділянок невибухових загороджень перебуває на завершальній стадії (всі основні земляні роботи, роботи із встановлення залізобетонних конструкцій виконано), що, зважаючи на розміщення відповідних фортифікаційних споруд на території Житомирської, Вінницької, Одеської та Волинської областей, з урахуванням оперативної обстановки, на даний момент не має критичного впливу на стійкість оборони в цілому.

Окремим листом надано інформацію щодо закупівель безпілотних авіаційних комплексів та БПЛА, а також засобів РЕБ протягом 2022–2024 років для потреб військових частин і підрозділів Збройних Сил України;

- Головного управління Національної гвардії України – супровідний лист з додатком (у вигляді таблиці із зазначенням найменування обладнання, датою укладення договору про закупівлю, вартості за одиницю, кількості закуплених БПЛА) про закупівлю підрозділами Національної гвардії України БПЛА та засобів РЕБ в 2022–2024 роках;

- Кіровоградської обласної військової адміністрації – повідомлено, що Кіровоградській обласній військовій адміністрації делеговано функції державного замовника щодо проектування, будівництва, закупівлі будівельних матеріалів, виробів та конструкцій для будівництва військових інженерно-технічних та фортифікаційних споруд на території Запорізької області. Будівництво фортифікаційних споруд на території Запорізької області, в зоні відповідальності Кіровоградської ОВА здійснюється підрядними організаціями відповідно до затвердженої проектно-кошторисної документації. Фінансування

будівництва військових інженерно-технічних та фортифікаційних споруд на території Запорізької області виділялося Кіровоградській ОВА відповідно до розпоряджень Кабінету Міністрів України.

Також зазначено, що у період з 2022 по 2024 роки Кіровоградською ОВА та її структурними підрозділами, комунальними підприємствами, обласною радою та органами місцевого самоврядування Кіровоградської області бюджетні кошти на закупівлю БПЛА та засобів РЕБ для потреб Сил оборони не використовувалися;

- Вінницької обласної військової адміністрації – повідомлено, що з метою здійснення заходів, пов'язаних із зміцненням обороноздатності держави, Управління будівництва Вінницької ОВА визнано замовником об'єктів будівництва та розпорядником коштів державного бюджету нижчого рівня щодо будівництва військових інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, фортифікаційного обладнання оборонних рубежів, улаштування системи невибухових загороджень. У подальшому Вінницькою ОВА розроблено відповідну проектно-кошторисну документацію, що пройшла експертизи, погодження та затвердження. За результатами опрацювання комерційних пропозицій укладено відповідні підрядні договори на виконання робіт на об'єктах будівництва.

З урахуванням уточнення схем розміщення та актуалізації вимог до елементів облаштування окремих ділянок державного кордону проектно-кошторисна документація періодично зазнає коригування.

Загальна потреба на реалізацію будівництва військових інженерно-технічних і фортифікаційних споруд відповідно до проектно-кошторисної документації становить 778 610,307 тис. грн.

З резервного фонду державного бюджету на реалізацію заходів з будівництва військових інженерно-фортифікаційних об'єктів виділено 113 426,325 тис. грн та забезпечено додаткове фінансування у розмірі 461 564,083 тис. грн.

Також поінформовано, що Департамент з питань цивільного захисту, ресурсного забезпечення Сил оборони і безпеки Вінницької ОВА здійснив закупівлю БПЛА в межах заходів, передбачених "Комплексною оборонно-правоохоронною програмою Вінницької області на 2021–2025 роки", через систему державних закупівель Prozorro у форматі відкритих торгів з особливостями.

Крім того, надано інформацію у вигляді таблиці щодо закупівлі деревини та лісоматеріалів для зведення фортифікаційних споруд та інженерних загороджень за видами, обсягом та ціною включно з доставкою;

- Донецької обласної військової адміністрації – повідомлено, що Донецькій ОВА виділено кошти з резервного фонду державного бюджету у сумі 232 908,100 тис. грн та 171 560,917 тис. грн відповідно, які спрямовано на розроблення проектів і виконання робіт з будівництва невибухових загороджень та взводних опорних пунктів.

Також надано узагальнену інформацію військових адміністрацій населених пунктів Донецької області щодо використання у 2022–2024 роках коштів місцевих бюджетів на облаштування фортифікаційних споруд, інженерних загороджень на лінії зіткнення по Донецькій області.

Крім того, повідомлено, що у 2022–2024 роках закупівля, постачання і ремонт БПЛА та засобів РЕБ за рахунок коштів місцевих бюджетів облдержадміністрацією, обласною військовою адміністрацією та військовими адміністраціями населених пунктів Донецької області не здійснювалися;

- Хмельницької обласної військової адміністрації – повідомлено, що за період 2022–2024 років структурними підрозділами обласної військової адміністрації, районними військовими адміністраціями, обласною радою та комунальними підприємствами обласної ради закупівля деревини, лісоматеріалів, бетону та залізобетонних виробів для зведення фортифікаційних споруд та інженерних загороджень, БПЛА та засобів РЕБ для потреб Сил оборони за кошти державного або обласного бюджету не здійснювалася.

Зазначено, що Хмельницькій обласній військовій адміністрації доручено побудувати ряд взводних опорних пунктів та смугу невибухового загородження на території Донецької області, а на будівництво військових інженерно-технічних та фортифікаційних споруд з резервного фонду державного бюджету виділено та профінансовано 386 295,84 тис. грн.

Проектно-кошторисна документація на будівництво взводних опорних пунктів була розроблена та передана разом з експертними звітами для використання Хмельницькій обласній військовій адміністрації.

Проектно-кошторисна документація на будівництво ділянки невибухового загородження виготовлена та отримала експертний звіт.

Також додатково надано інформацію від органів місцевого самоврядування області щодо закупівлі деревини, лісоматеріалів, бетону та залізобетонних виробів для зведення фортифікаційних споруд та інженерних загороджень, БПЛА та засобів РЕБ для потреб Сил оборони за кошти місцевих бюджетів;

- Івано-Франківської обласної військової адміністрації – повідомлено, що Івано-Франківській ОВА делеговано функції замовника для будівництва військових інженерно-технічних і фортифікаційних споруд на території Донецької області.

Проектно-кошторисна документація з будівництва взводних опорних пунктів виготовлена, затверджена та за актами прийому-передачі передана Департаменту розвитку громад та територій, дорожнього, житлово-комунального господарства, містобудування та архітектури Івано-Франківської ОВА. Проектно-кошторисна документація з будівництва ділянки невибухових загороджень була виготовлена та затверджена зазначеним Департаментом.

Департаментом з визначеними підрядниками укладено три договори на будівництво військових інженерно-технічних та фортифікаційних споруд на загальну суму 109 163,424 тис. грн, а також 13 договорів на аналогічні роботи на загальну суму 372 681,1425 тис. грн. Один з договорів, укладений на будівництво військових споруд, був розірваний на підставі листа Командування Сил підтримки Збройних Сил України.

Закупівля деревини, лісоматеріалів, бетону та залізобетонних виробів за бюджетні кошти структурними підрозділами чи комунальними підприємствами Івано-Франківської ОВА, обласною радою чи органами місцевого самоврядування в межах Івано-Франківської області не здійснювалася. Відповідно до умов зазначених договорів закупівлю обладнання та матеріалів, необхідних для виконання робіт, здійснює підрядник.

Щодо закупівлі БПЛА та засобів РЕБ за бюджетні кошти для потреб Сил оборони зазначено, що протягом 2023–2024 років закуплено БПЛА на суму 30 848,00 тис. грн;

- Тернопільської обласної військової адміністрації – повідомлено, що у 2022–2024 роках використання бюджетних коштів на закупівлю деревини та лісоматеріалів, бетону та залізобетонних виробів для будівництва фортифікаційних споруд та інженерних загороджень на лінії зіткнення, БПЛА і засобів РЕБ обласною військовою адміністрацією в межах повноважень не здійснювалося.

Департаментом капітального будівництва Тернопільської ОВА здійснювалася закупівля робіт з будівництва фортифікаційних споруд та інженерних загороджень на території Сумської області.

Зокрема, Тернопільській ОВА делеговано функції замовника для будівництва фортифікаційних споруд та інженерних загороджень, доведено розподіл місць, кількість об'єктів фортифікаційних споруд та смуг невибухових загороджень. Замовником робіт з будівництва військових інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, фортифікаційного обладнання оборонних рубежів, послуг з улаштування системи невибухових загороджень та розпорядником коштів державного бюджету нижчого рівня визначено Департамент капітального будівництва Тернопільської ОВА.

Тернопільській ОВА з резервного фонду державного бюджету для здійснення заходів, пов'язаних із зміцненням обороноздатності держави (для будівництва у Сумській області), виділено 651 033,376 тис. грн.

Затверджено та погоджено уточнений перелік невідкладних (першочергових) робіт з будівництва військових інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, облаштування фортифікаційного обладнання оборонних рубежів, улаштування системи невибухових загороджень в Сумській області.

Будівництво фортифікаційних споруд здійснюється, крім іншого, з урахуванням необхідності улаштування невибухових загороджень (залізобетонних пірамід, надобків, протитанкових ровів тощо) для прикриття фортифікаційних споруд, що розташовані на важливих (загрозливих) напрямках.

З урахуванням наданого типового проекту на будівництво опорних пунктів, рекомендацій щодо створення інженерних загороджень та згідно із доведеними схемами розроблено, узгоджено та затверджено проектно-кошторисну документацію на будівництво фортифікаційних споруд та улаштування невибухових загороджень на території Сумської області пооб'єктно.

Також надано відомості щодо матеріалів (деревини, лісоматеріалів, бетону та залізобетонних виробів) для будівництва фортифікаційних споруд та інженерних загороджень із зазначенням найменувань, кількості, поточної ціни;

- Черкаської обласної військової адміністрації – повідомлено, що протягом 2022–2024 років деревина, лісоматеріали, бетон та залізобетонні вироби для зведення фортифікаційних споруд та інженерних загороджень структурними підрозділами Черкаської ОВА не закуповувалися.

Департаментом цивільного захисту, оборонної роботи та взаємодії з правоохоронними органами Черкаської обласної державної адміністрації (далі – ОДА) у 2023 році придбано БПЛА на суму 106 523,854 тис. грн для потреб Сил оборони, у 2024 році – на суму 28 392,881 тис. грн та оголошено торги на придбання засобів РЕБ.

Департамент будівництва Черкаської ОДА зобов'язано здійснювати функції замовника щодо будівництва військових інженерно-технічних і фортифікаційних споруд на території Донецької області.

Виготовлено проектну документацію з будівництва взводних опорних пунктів, яка пройшла експертизи, що є складовою проектів будівництва (сплачено Донецькою ОДА в сумі 788,650 тис. грн), затверджена та передана Департаменту будівництва Черкаської ОДА.

На виготовлення проектів та проходження експертизи з будівництва невибухових загороджень з обласного бюджету Черкаської області передбачено 221,449 тис. грн. Проекти виготовлено, отримано позитивні експертні звіти та затверджено.

Перелік витрат, пов'язаних із здійсненням заходів щодо зміцнення обороноздатності держави в Донецькій області, затверджений Черкаською ОВА та погоджений у встановленому порядку;

- Чернігівської обласної військової адміністрації – повідомлено, що, за інформацією, наданою Департаментом з питань цивільного захисту та оборонної роботи Чернігівської ОДА, за кошти обласного бюджету здійснювалася закупівля БПЛА з комплектуючими до них та засобів РЕБ на загальну суму 6528,099 тис. грн.

Щодо питань облаштування фортифікацій повідомлено, що Чернігівській ОДА виділено кошти в розмірі 363 368,355 млн грн. З них використано 217 576, 436 тис. грн, залишок невикористаних коштів повернуто до державного бюджету з відповідним звітом про використання коштів у 2023 році.

Чернігівською ОВА було підготовлено та погоджено у встановленому порядку перелік витрат для будівництва військових інженерних і фортифікаційних споруд на території Чернігівської області.

У 2024 році для облаштування фортифікацій у Чернігівській області Кабінет Міністрів України виділив кошти з резервного фонду державного бюджету на загальну суму 1 519 324,535 тис. грн.

У Чернігівській ОВА відсутня інформація щодо закупівлі деревини та лісоматеріалів для зведення фортифікаційних споруд та інженерних загороджень, закупівлі бетону та залізобетонних виробів для зведення фортифікаційних споруд та інженерних загороджень, закупівлі БПЛА та засобів РЕБ іншими структурними підрозділами, крім вищезазначеного, комунальними підприємствами обласної ради, органами місцевого самоврядування (громадами або військово-цивільними адміністраціями) тощо;

- Запорізької обласної військової адміністрації – повідомлено, що протягом 2023–2024 років Департамент захисту довкілля Запорізької ОДА забезпечував координацію робіт щодо виділення, вилучення та перевезення лісоматеріалів круглих для військових частин. Будь-які закупівлі лісоматеріалів круглих для військових потреб не здійснювалися. Відповідно до вимог Закону України "Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану" військовими частинами проводилося безоплатне вилучення лісоматеріалів у філіях державних лісгосподарських підприємств ДП "Ліси України".

Запорізьку ОДА визначено головним розпорядником коштів за бюджетною програмою для будівництва військових інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, фортифікаційного обладнання оборонних рубежів, улаштування системи невибухових загороджень.

Управління капітального будівництва Запорізької ОДА та Мелітопольську військову адміністрацію Запорізької області визначено розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня, а також додатково профінансовано.

Запорізькою ОВА надано інформацію про здійснені закупівлі БПЛА за період з березня по червень 2024 року.

Управління капітального будівництва Запорізької ОВА розробило кошторисну документацію на типовий опорний пункт. Згідно із затвердженою кошторисною документацією за період з жовтня 2023 року по лютий 2024 року придбані залізобетонні вироби та конструкції для будівництва ряду опорних пунктів на другому рубежі оборони та ряду опорних пунктів на оперативному рубежі оборони в зоні відповідальності оперативного управління військ.

Оскільки державним замовником з будівництва ряду опорних пунктів визначено Управління капітального будівництва, для виконання поставленого завдання розроблено та затверджено кошторисну документацію на такі опорні пункти, улаштування невибухових загороджень та відповідної протяжності протитанкового рову. Відповідно до кошторисної документації придбані залізобетонні вироби та конструкції для будівництва зазначених опорних пунктів;

- Волинської обласної військової адміністрації – повідомлено, що в області ведеться робота з будівництва військових інженерно-технічних і фортифікаційних споруд та будівництво оборонних рубежів, систем невибухових загороджень.

Департамент інфраструктури визначено державним замовником із закупівлі товарів, робіт і послуг оборонного призначення для будівництва фортифікаційних споруд.

Проектна документація на будівництво взводних опорних пунктів та систем невибухових загороджень загальною кошторисною вартістю 3 394 911,127 тис. грн отримала позитивні експертні оцінки та була затверджена.

Укладено договори підряду на виконання робіт. Затверджено переліки невідкладних робіт з будівництва інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, включаючи систему невибухових загороджень у Волинській області.

Кошти резервного фонду державного бюджету у сумі 3 391 411,127 тис. грн надійшли на рахунок Департаменту інфраструктури Волинської ОДА у повному обсязі. Проте протягом 2022–2024 років не проводилася закупівля деревини, бетону, залізобетонних виробів, БПЛА та засобів РЕБ для потреб Сил оборони за ці кошти.

Для забезпечення своєчасного завершення будівництва в області створено регіональну робочу групу під керівництвом Волинської ОВА, яка координує заходи та контролює строки виконання робіт;

- Львівської обласної військової адміністрації – повідомлено, що Львівській ОВА делеговано функції замовника та затверджено перелік об'єктів нового будівництва фортифікаційних споруд та улаштування системи невибухового загородження на території Сумської області. У зв'язку з цим Львівській ОВА виділено кошти з резервного фонду державного бюджету для здійснення заходів, пов'язаних із зміцненням обороноздатності держави.

Управлінням капітального будівництва Львівської ОДА укладено договори на коригування проектно-кошторисної документації щодо відповідних опорних пунктів та смуг, після чого укладено договори на проведення робіт з експертизи проектів, які отримали позитивні експертні оцінки.

З урахуванням зазначеного, Управлінням капітального будівництва Львівської ОВА укладено договори на будівництво та облаштування військових інженерно-технічних і фортифікаційних споруд та невибухових загороджень.

Також зазначено, що Львівська ОДА не здійснювала закупівлі деревини та лісоматеріалів, бетону та залізобетонних виробів для зведення фортифікаційних споруд та інженерних загороджень, дані закупівлі здійснювалися підрядними організаціями на підставі відповідних договорів.

Крім того, повідомлено, що структурними підрозділами Львівської ОДА не здійснювалися закупівлі БПЛА за засобів РЕБ для Сил оборони;

- Полтавської обласної військової адміністрації – повідомлено, що Полтавській ОДА делеговано функції замовника будівництва військових інженерно-технічних і фортифікаційних споруд на території Донецької області, зокрема визначено обсяг завдань з будівництва взводних опорних пунктів та улаштування смуг невибухових загороджень.

У зв'язку з цим Полтавській ОВА виділено кошти з резервного фонду державного бюджету для здійснення заходів, пов'язаних із зміцненням обороноздатності держави, у загальній сумі 381 101,544 тис. грн.

Полтавською ОВА отримано схеми відповідних взводних опорних пунктів та смуг невибухових загороджень на рубежах оборони відповідного оперативно-тактичного угруповання в межах Донецької області. Вартість будівництва відповідно до погодженої за результатами експертизи проектно-кошторисної документації становить 295 917,360 тис. грн, вартість влаштування смуг невибухових загороджень – 86 093,191 тис. грн. Укладено договори на будівництво з виплатою виконавцю робіт попередньої оплати в розмірі до 70 % вартості робіт за договорами.

Розпорядником коштів з резервного фонду державного бюджету для здійснення заходів, пов'язаних із зміцненням обороноздатності держави, нижчого рівня визначено Департамент будівництва, містобудування і архітектури, житлово-комунального господарства та енергетики Полтавської ОВА.

З метою вчасного виконання заходів, пов'язаних із зміцненням обороноздатності держави (будівництво інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, фортифікаційне обладнання оборонних рубежів, улаштування системи невибухових загороджень) в Донецькій області Полтавська ОВА здійснювала та здійснює постійний моніторинг виконання робіт, дотримання узгоджених графіків виготовлення та поставки залізобетонних конструкцій, лісоматеріалів, конструкцій для укриття особового складу тощо.

Також надано інформацію щодо цін основних конструктивів, матеріалів, вкладених в будівництво;

- Рівненської обласної військової адміністрації – повідомлено, що Департамент будівництва та архітектури Рівненської ОДА визначений замовником та відповідальним за будівництво військових інженерно-технічних і фортифікаційних споруд на території Рівненської області. Розроблена проектна документація була погоджена та затверджена у встановленому порядку. Проектом передбачено будівництво ряду опорних пунктів та улаштування ряду невибухових інженерних загороджень на відповідному рубежі оборони Рівненської області.

У зв'язку з цим Рівненській ОВА з резервного фонду державного бюджету виділено кошти в сумі 487 678,855 тис. гривень. Крім того, на заходи та роботи з територіальної оборони на території Рівненської області виділено 1500,000 тис. грн з бюджету Рівненської області на 2024 рік.

Під час будівництва фортифікаційних споруд на території Рівненської області здійснюється коригування відповідної проектної документації у зв'язку з отриманням нових схем розміщення взводних опорних пунктів;

- Чернівецької обласної військової адміністрації – повідомлено, що для здійснення заходів, пов'язаних із зміцненням обороноздатності держави, Чернівецькій ОДА передбачено фінансування з резервного фонду державного бюджету в загальному розмірі 377 768,308 тис. грн.

Департамент капітального будівництва Чернівецької ОДА визначено замовником робіт із здійснення зазначених заходів.

У рамках оборонних закупівель в умовах воєнного стану укладені договори підряду на будівництво військових фортифікаційних споруд у Донецькій області. Підрядні організації самостійно забезпечили закупівлю бетону та залізобетонних виробів для виконання робіт.

Чернівецькою ОВА також надано інформацію про помісячне використання бюджетних коштів на здійснення зазначених вище заходів;

- Сумської обласної військової адміністрації – повідомлено, що у 2022 році кошти з державного бюджету на фінансування будівництва фортифікаційних споруд для Сумської області не виділялися.

У 2023 році Сумській ОДА з резервного фонду державного бюджету було передбачено 108 183,181 тис. грн для будівництва фортифікаційних споруд на території Сумської області, з яких використано 95,558 тис. грн.

У 2024 році для здійснення заходів, пов'язаних із зміцненням обороноздатності держави (будівництво військових інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, фортифікаційне обладнання оборонних рубежів, улаштування системи невибухових загороджень), розподілено між центральними органами виконавчої влади та обласними державними адміністраціями кошти державного бюджету на загальну суму 26 779 684,648 тис. грн. Кошти розподілено згідно з переліками, що додаються до оригіналів постанов, при цьому зазначені переліки на офіційних ресурсах органів державної влади не оприлюднено.

Щодо видатків місцевих бюджетів Сумської області на облаштування та поточне обслуговування і утримання у готовності до використання інженерно-технічних і фортифікаційних споруд поінформовано, що у 2022 році на зазначені цілі спрямовано 20 634,90 тис. грн, у 2023 році – 117 747,10 тис. грн, у 2024 році (станом на 1 червня 2024 року) – 32 825,50 тис. грн.

Також надано інформацію про виділені кошти з місцевих бюджетів Сумської області на закупівлю деревини, лісоматеріалів та бетону на зведення фортифікаційних споруд та інженерних загороджень, придбання БПЛА та засобів РЕБ за бюджетні кошти для потреб Сил оборони у 2022–2024 роках.

Крім того, наведено у хронологічному порядку інформацію щодо отриманого завдання та/або замовлення на облаштування фортифікації, складання, погодження та затвердження кошторисів на будівництво фортифікаційних споруд.

Поінформовано про сформований фінансово-економічний розрахунок обсягу додаткових коштів із резервного фонду державного бюджету, необхідного для виконання завдань із будівництва фортифікаційних споруд оборонних рубежів та улаштування систем невибухових загороджень у Сумській області за встановленою формою;

- Житомирської обласної військової адміністрації – повідомлено, що Департамент регіонального розвитку Житомирської ОДА визначено єдиним замовником (головним розпорядником коштів) з будівництва, реконструкції, реставрації та капітального ремонту об'єктів, що фінансуються за рахунок коштів обласного бюджету.

У 2024 році з резервного фонду державного бюджету виділено 1 999 511,325 тис. грн на будівництво військових інженерно-технічних і фортифікаційних споруд у межах Житомирської області.

За інформацією, наданою органами місцевого самоврядування та районними військовими адміністраціями, протягом 2022–2024 років закупівля БПЛА та засобів РЕБ для потреб Сил оборони здійснювалася ними за кошти місцевих бюджетів на загальну суму 308 319,937 тис. грн;

- Житомирської міської ради – повідомлено, що кошти з державного бюджету, спрямовані на облаштування фортифікаційних споруд та інженерних загороджень, а також на закупівлю БПЛА та засобів РЕБ до бюджету громади не надходили.

У 2023 році з бюджету Житомирської територіальної громади до обласного бюджету було спрямовано кошти у вигляді субвенції на будівництво фортифікаційних споруд для потреб оборони (довготривалі вогневі точки) на території Житомирської області в сумі 3500,00 тис. грн.

Також надано інформацію щодо використання коштів бюджету Житомирської громади на закупівлю БПЛА та засобів РЕБ для потреб сил оборони та безпеки виконавчим комітетом Житомирської міської ради за період 2022–2024 років;

- Виконавчого комітету Бердичівської міської ради Житомирської області – повідомлено, що за період 2022–2024 років бюджетні кошти з державного бюджету на облаштування фортифікаційних споруд, інженерних загороджень на лінії зіткнення та закупівлю, постачання і ремонт БПЛА та засобів РЕБ не отримувалися; закупівлі деревини та лісоматеріалів, бетону та залізобетонних виробів для зведення фортифікаційних споруд та інженерних загороджень не проводилися; придбання БПЛА та засобів РЕБ за бюджетні кошти для потреб Сил оборони не здійснювалися.

У травні 2023 року виконавчим комітетом Бердичівської міської ради Житомирської області було спрямовано кошти субвенції з місцевого бюджету обласному бюджету на будівництво фортифікаційних споруд для Сил оборони на території Житомирської області в сумі 3500,00 тис. грн.

Виконавчим комітетом Бердичівської міської ради Житомирської області у травні 2024 року було спрямовано кошти субвенції з місцевого бюджету обласному бюджету на будівництво військових інженерно-технічних і фортифікаційних споруд для Сил оборони на території Житомирської області в сумі 12 830,00 тис. грн, що є достатньо вагомих виділенням коштів для будівництва фортифікацій порівняно з іншими невеликими територіальними громадами;

- Київської обласної військової адміністрації – повідомлено, що державним замовником у сфері оборони щодо закупівлі товарів, робіт, послуг оборонного призначення (товарів подвійного призначення) для будівництва військових інженерно-технічних і фортифікаційних споруд визначено Вишгородську району державну адміністрацію (Вишгородську районну військову адміністрацію) Київської області.

Згідно з фінансово-економічними розрахунками обсягу коштів з резервного фонду державного бюджету, необхідного для виконання завдань з будівництва фортифікаційних споруд оборонних рубежів та улаштування систем невибухових загороджень у Київській області, загальна

потреба у фінансуванні будівництва фортифікаційних споруд становить 2 197 460,04 тис. грн.

У 2024 році Київській ОДА для здійснення заходів, пов'язаних із зміцненням обороноздатності держави, виділено 2 169 233,04 тис. грн.

Також повідомлено, що для фінансування заходів з будівництва фортифікаційних споруд на території Київської області залучено кошти обласного бюджету в сумі 28 227,00 тис. грн;

- Одеської обласної військової адміністрації – повідомлено, що, за інформацією районних державних адміністрацій Одеської області, протягом 2022–2023 років та поточного періоду 2024 року громадами Одеської області за рахунок коштів місцевих бюджетів проведено закупівлю деревини та лісоматеріалів для зведення фортифікаційних споруд та інженерних загороджень на загальну суму 146,554 тис. грн.

За інформацією районних державних адміністрацій Одеської області, протягом 2022–2023 років та поточного періоду 2024 року громадами Одеської області за бюджетні кошти закупівля бетону та залізобетонних виробів для зведення фортифікаційних споруд та інженерних загороджень не проводилася.

Громадами Одеської області за рахунок місцевих бюджетів було виділено кошти на закупівлю БПЛА та засобів РЕБ на загальну суму 49 406,003 тис. грн.

Надано інформацію про виділення коштів з місцевих бюджетів громадами Одеської області на закупівлю деревини, лісоматеріалів, БПЛА та засобів РЕБ для військових частин та підрозділів Збройних Сил України за 2022–2024 роки.

Крім того, повідомлено про хронологію отримання завдання на облаштування фортифікацій, затвердження кошторису та отримання фінансування у 2024 році.

Одеською ОВА надано за встановленою формою потребу у фінансуванні орієнтовною вартістю 2 988 652,973 тис. грн.

У 2024 році для Одеської ОВА бюджетні асигнування з резервного фонду державного бюджету для здійснення заходів, пов'язаних із зміцненням обороноздатності держави (будівництво військових інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, фортифікаційне обладнання оборонних рубежів, улаштування системи невибухових загороджень), становлять 2 688 298,548 тис. грн.

Одеською ОВА затверджено та у встановленому порядку погоджено перелік невідкладних (першочергових) робіт з будівництва фортифікаційних споруд.

Департамент капітального будівництва та дорожнього господарства Одеської ОДА визначено замовником робіт щодо здійснення заходів, пов'язаних із зміцненням обороноздатності держави (будівництво військових інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, фортифікаційне обладнання оборонних

рубежів, улаштування системи невибухових загороджень), у тому числі щодо виготовлення відповідної проектно-кошторисної документації.

Одеська ОВА визначена головним розпорядником виділених бюджетних коштів для будівництва військових інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, фортифікаційного обладнання оборонних рубежів, улаштування системи невибухових загороджень.

Також повідомлено, що у 2024 році з обласного бюджету передбачено кошти на виготовлення проектно-кошторисної документації з будівництва військових інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, фортифікаційне обладнання оборонних рубежів, улаштування системи невибухових загороджень в сумі 2553,220 тис. грн;

- Луганської обласної військової адміністрації – повідомлено, що відповідно до затвердженого переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасового окупованих російською федерацією, 16 населених пунктів Сєверодонецького та Сватівського районів визначено такими, що знаходяться в зоні активних бойових дій, а інша територія Луганської області є тимчасово окупованою російською федерацією. За таких обставин будівництво фортифікаційних споруд на території Луганської області є неможливим, а тому закупівля деревини, лісоматеріалів, бетону та залізобетонних виробів для відповідних потреб не здійснювалася.

Щодо закупівлі БПЛА та засобів РЕБ для потреб Сил оборони у Луганській області зазначено, що, за даними військових адміністрацій населених пунктів, такі закупівлі здійснено на суму 125 364,484 тис. грн, у тому числі у 2022 році – 17 373,934 тис. грн, 2023 році – 91 401,700 тис. грн, 2024 році – 16 588,850 тис. грн.

Крім того, повідомлено, що з місцевих бюджетів військових адміністрацій області військовим частинам на закупівлю БПЛА та засобів РЕБ для потреб Сил оборони у Луганській області було перераховано 209 431,555 тис. грн, у тому числі: у 2022 році – 15 291,00 тис. грн, 2023 році – 52 984,410 тис. грн, 2024 році – 141 156,145 тис. грн;

- Харківської обласної військової адміністрації – повідомлено про використання коштів державного бюджету структурними підрозділами Харківської ОДА на придбання матеріалів для будівництва фортифікаційних споруд у Харківській області за 2022–2024 роки.

У 2022 році з резервного фонду державного бюджету Харківській області виділено кошти у сумі 300 000,00 тис. грн. На закупівлю деревини та лісоматеріалів для облаштування військових інженерних і фортифікаційних споруд у Харківській області профінансовано 7293,335 тис. грн. На закупівлю бетону та залізобетонних виробів – 82 627,930 тис. грн.

У 2023 році з резервного фонду державного бюджету Харківській області виділено кошти у сумі 1 361 582,311 тис. грн для будівництва військових інженерних і фортифікаційних споруд. На закупівлю деревини та лісоматеріалів для облаштування військових інженерних і фортифікаційних споруд у Харківській області профінансовано 84 948 918,00 тис. грн. На закупівлю бетону та залізобетонних виробів – 43 486 069,00 тис. грн.

У 2024 році з резервного фонду державного бюджету Харківській області виділено кошти у сумі 5 681 166,953 тис. грн для будівництва військових інженерних і фортифікаційних споруд. На закупівлю деревини та лісоматеріалів для облаштування військових інженерних і фортифікаційних споруд у Харківській області профінансовано 172 997,266 тис. грн.

Також надана інформація про використання бюджетних коштів структурними підрозділами Харківської ОДА на придбання матеріалів для будівництва фортифікаційних споруд у Харківській області за 2022–2024 роки у вигляді таблиці із зазначенням назви товару, одиниці виміру, кількості, ціни за одиницю та загальної суми.

При цьому повідомлено, що у Харківській області діє проект "Харківські крила", який Харківська ОВА реалізовує спільно з депутатським корпусом Харківської обласної ради. Метою проекту є забезпечення стабільного фінансування закупівлі БПЛА для потреб Збройних Сил України;

- Миколаївської обласної військової адміністрації – повідомлено, що відповідно до визначених та погоджених у встановленому порядку завдань на облаштування фортифікацій, будівництво опорних пунктів та влаштування смуг невибухового загородження на підставі укладених договорів підрядними організаціями розроблено, отримано експертні оцінки кошторисної частини, узгоджено у встановленому порядку та затверджено замовником будівництва та супроводження проектів розвитку Миколаївської ОВА проектну документацію.

У 2024 році Миколаївській області з резервного фонду державного бюджету виділено фінансування у повному обсязі в сумі 689 096,341 тис. грн.

Також зазначено, що у травні 2024 року були проведені торги, предметом яких була закупівля БПЛА на суму 16 798,000 тис. грн для потреб Сил оборони.

Крім того, зазначено, що збір інформації щодо закупівлі деревини, лісоматеріалів, бетону, залізобетонних виробів для зведення фортифікаційних споруд та інженерних загороджень за рахунок бюджетних коштів потребує додаткового часу та буде надано Комісії додатково;

- Дніпропетровської обласної військової адміністрації – повідомлено, що кошти з місцевих бюджетів на облаштування споруд та інженерних загороджень не виділялися. Для закупівлі БПЛА та засобів РЕБ з метою захисту важливих державних об'єктів, об'єктів критичної інфраструктури, територіальних громад області за рахунок регіональних програм місцевого бюджету за вісім місяців 2024 року виділено 267 878,000 тис. грн;

- Полтавської обласної військової адміністрації – надано у вигляді таблиці інформацію в розрізі місцевих бюджетів Полтавської області щодо фінансової підтримки заходів з підготовки та ведення територіальної оборони у 2024 році станом на 1 вересня 2024 року;

- Запорізької обласної військової адміністрації – повідомлено, що, станом на 1 вересня 2024 року на будівництво військових інженерно-технічних фортифікаційних споруд (Міноборони) витрачено 21 277,780 тис. грн: придбання будівельних матеріалів та конструкцій – 19 439,086 тис. грн, розроблення, коригування та експертиза кошторисної документації – 259,872 тис. грн, утримання служби замовника та технічний нагляд за будівництвом – 1578,821 тис. грн. На закупівлю БПЛА та засобів РЕБ витрачено 802 507,156 тис. грн;

- Сумської обласної військової адміністрації – надано інформацію про використання коштів з місцевих бюджетів (у тому числі кошти бюджету розвитку місцевих бюджетів) на облаштування фортифікаційних споруд та інженерних загороджень, закупівлю БПЛА та засобів РЕБ за вісім місяців 2024 року;

- Рахункової палати – повідомлено про результати аудиту на тему: "Здійснення оборонних закупівель безпілотних систем Адміністрацією Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України". Метою цього аудиту є оцінка відповідності процесу оборонних закупівель безпілотних систем нормативно-правовим актам за період 2022–2023 років.

На засіданні Рахункової палати 27 серпня 2024 року розглянуто та затверджено Звіт про результати аудиту відповідності на тему: "Здійснення оборонних закупівель безпілотних систем Адміністрацією Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України" (вих. № 145-04 ДСК від 13.09.2024).

Також розпочато аудит відповідності діяльності Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України, що стосується виконання завдань із реформування та розвитку оборонно-промислового комплексу, розроблення нових технологій і відновлення виробничих потужностей.

Питання, порушені у зверненні Комісії, будуть розглянуті в рамках тем і предметів цих аудитів. Рахункова палата поінформує Верховну Раду України про результати проведених заходів державного зовнішнього фінансового контролю у встановлений законодавством термін;

- Офісу Генерального прокурора – повідомлено, що за результатами опрацювання масиву даних Єдиного реєстру досудових розслідувань встановлено, що за процесуального керівництва прокурорів здійснюється досудове розслідування у 40 кримінальних провадженнях за фактами можливого незаконного використання коштів державного бюджету, спрямованих на облаштування фортифікаційних споруд та інженерних загороджень на лінії зіткнення.

Слідчими підрозділами органів безпеки здійснюється досудове розслідування у кримінальних провадженнях № 42023222750000120, № 42024052110000017, № 42024072210000118, № 42024052110000019, № 22022220000002906 за процесуального керівництва прокурорів Харківської, Закарпатської спеціалізованих прокуратур у сфері оборони, Спеціалізованої прокуратури у сфері оборони Східного регіону та Офісу Генерального прокурора.

Слідчими підрозділами Державного бюро розслідувань здійснюється досудове розслідування у кримінальних провадженнях № 42024164690000033, № 42024232270000026, № 6202400000000233 за процесуального керівництва прокурорів Херсонської спеціалізованої прокуратури у сфері оборони, Спеціалізованої прокуратури у сфері оборони Південного регіону, Офісу Генерального прокурора.

Детективами підрозділів Бюро економічної безпеки України здійснюється досудове розслідування у кримінальних провадженнях № 72024000420000008, № 72024171100000011 за процесуального керівництва прокурорів Офісу Генерального прокурора та Полтавської обласної прокуратури.

У зазначених провадженнях досліджуються обставини повноти виконання робіт, вартості придбаних будівельних та інших матеріалів, а також питання використання бюджетних коштів під час виконання службовими особами обласних військових адміністрацій, суб'єктів господарської діяльності укладених договорів на здійснення будівництва фортифікаційних споруд та інженерних загороджень на території Донецької, Луганської, Дніпропетровської, Харківської, Запорізької, Херсонської, Миколаївської, Сумської, Чернігівської, Житомирської, Київської, Рівненської та Волинської областей.

Досудове розслідування у зазначених кримінальних провадженнях триває, особам про підозру поки не повідомлено;

- Бюро економічної безпеки України – повідомлено, що наразі у кримінальних провадженнях № 72024171100000011 та № 72024000420000008 триває слідство, проводяться відповідні слідчі дії, здійснюються заходи забезпечення кримінального провадження, призначено ряд судових експертиз.

Детективи Бюро економічної безпеки України вживають необхідних заходів для всебічного з'ясування обставин правопорушень з метою притягнення винних до відповідальності. Проте, особам ще не повідомлялося про підозру.

У додатку до листа Бюро економічної безпеки України надано таблицю з інформацією про кількість проведених допитів, обшуків, оглядів, призначених експертиз, проведених оперативних нарад, наданих вказівок та накладених арештів;

- Державного бюро розслідувань – повідомлено про окремі кримінальні провадження за фактами можливого незаконного використання коштів державного бюджету, спрямованих на облаштування фортифікаційних споруд та інженерних загороджень на лінії зіткнення, та при закупівлі БПЛА та засобів РЕБ для Сил безпеки і оборони, за формою згідно із запропонованою таблицею;

- Офісу Генерального прокурора – повідомлено, що за результатами опрацювання масиву даних Єдиного реєстру досудових розслідувань встановлено, що досудове розслідування за фактами розтрати та привласнення бюджетних коштів під час закупівлі БПЛА та засобів РЕБ здійснюється у 27 кримінальних провадженнях (Національною поліцією України – 18, Бюро економічної безпеки України – 6, Службою безпеки України – 1, Державним бюро розслідувань – 2), в яких трьом особам повідомлено про підозру.

У зазначених провадженнях досліджуються обставини використання бюджетних коштів під час закупівлі службовими особами обласних військових адміністрацій, військових частин, органів місцевого самоврядування та суб'єктів господарської діяльності БПЛА та засобів РЕБ для потреб оборони.

Крім того, уточнено, що за фактами розтрати та привласнення бюджетних коштів під час будівництва військових споруд триває досудове розслідування у 41 кримінальному провадженні, з яких 32 веде Національна поліція України, 6 – Служба безпеки України, 3 – Державне бюро розслідувань, і 2 – Бюро економічної безпеки України. Досудове розслідування у цих справах продовжується, наразі особам не повідомлено про підозру;

- Національної поліції України – повідомлено, що, станом на 6 вересня 2024 року, слідчими підрозділами поліції проводилося досудове розслідування у 81 кримінальному провадженні за фактами порушень законодавства, зокрема привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем у процесі облаштування фортифікаційних споруд та інженерних загороджень, а також при закупівлі БПЛА та засобів РЕБ для Сил безпеки і оборони.

Так, слідчими підрозділами ГУНП в Дніпропетровській та Львівській областях здійснювалося досудове розслідування в 9 кримінальних провадженнях зазначеної категорії, Сумській – 7, Вінницькій, Рівненській – по 6, Донецькій, Запорізькій, Харківській – по 5, Київській, Житомирській – 4 та 3 відповідно, Волинській, Миколаївській, Одеській, Полтавській, Херсонській, Хмельницькій, Чернігівській, м. Києві – по 2, Івано-Франківській, Кіровоградській, Луганській, Тернопільській, Чернівецькій областях та Головного слідчого управління – по 1.

З приводу кримінальних проваджень, про які Комісію поінформував Офіс Генерального прокурора станом на 6 вересня 2024 року, у межах досудового розслідування слідчими проведено понад 85 допитів, 150 оглядів, 40 оперативних нарад, призначено 33 експертизи та дано понад 30 вказівок. Досудове розслідування у кримінальних провадженнях триває. Особам

про підозру не повідомлялося. Стан досудового розслідування зазначеної категорії у кримінальних провадженнях перебуває на контролі в керівництва Головного слідчого управління, слідчих управлінь ГУНП.

У матеріалах Єдиного реєстру досудових розслідувань було об'єднано деякі кримінальні провадження для більш ефективного розслідування;

- Спеціалізованої прокуратури у сфері оборони Східного регіону – повідомлено про розгляд звернень громадських організацій "Меч української нації" та "Терен-Схід", що надійшли з Офісу Генерального прокурора, з доводами про протиправні дії службових осіб під час закупівель матеріалів для будівництва захисних споруд.

Зазначено, що Слідчим відділом Управління Служби безпеки України в Харківській області проводиться досудове розслідування у кримінальному провадженні № 42024052110000017 від 14.02.2024 із кваліфікацією за ознаками правопорушень, передбачених частиною четвертою статті 191, частиною першою статті 114¹ Кримінального кодексу України, за фактом перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та розкрадання державних коштів під час будівництва фортифікаційних споруд на території Харківської області. Досудове розслідування триває, проводяться необхідні слідчі дії з метою забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування.

Також Комісією отримано окремі відповіді від Міністерства оборони України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Міністерства фінансів України, Міністерства внутрішніх справ України, Державної аудиторської служби України, Дніпропетровської ОВА, Херсонської ОВА, Головного слідчого управління Служби безпеки України, що містять інформацію з грифом "Для службового користування".

Варто зазначити, що мало місце ігнорування запрошення на засідання Комісії з боку окремих посадових осіб, які несуть персональну політичну і фінансову відповідальність за спорудження фортифікаційних споруд та інженерних загороджень. Таке ставлення до звернень та запрошень Комісії керівників центральних органів виконавчої влади, державних підприємств і представників органів місцевої влади може свідчити про свідоме створення штучних перешкод діяльності Комісії.

У рамках діяльності Комісії народними депутатами України – членами Комісії організовано та проведено робочі виїзди до місць розташування об'єктів фортифікаційних споруд та інженерних загороджень у Донецькій (зокрема на Покровському напрямку), Харківській (зокрема на Куп'янському напрямку), Запорізькій, Миколаївській, Херсонській областях, а також в областях, що межують з республікою Білорусь.

Під час зазначених виїздів проведено робочі наради з керівництвом місцевих військових адміністрацій та представниками відповідних військових

підрозділів, на яких обговорено поточний стан і нагальні потреби з облаштування фортифікаційних споруд та інженерних загороджень на лінії зіткнення у відповідних регіонах. Наголошено, що триваючі безперервні роботи з будівництва оборонних споруд та облаштування інженерних загороджень включають також оцінку потенційних загроз і визначення найбільш вразливих ділянок, на яких особливо необхідно забезпечити надійний захист. Врахування зазначеного є важливим кроком для оперативного реагування на виклики, які постають перед оборонною інфраструктурою, а також для забезпечення ефективної оборони в сучасних умовах ведення бойових дій.

Враховуючи опрацювання та заслуховування інформації, відповідей органів державної влади, військового командування, правоохоронних органів, органів місцевого самоврядування, а також враховуючи фактичні обставини, що мали та мають місце під час розгляду питань щодо фортифікаційних споруд та інженерних загороджень, Комісія дійшла таких висновків.

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ВИСНОВКИ

Будівництво військових інженерно-технічних та фортифікаційних споруд (далі – фортифікаційні споруди) здійснюється відповідно до постанови Кабінету Міністрів України "Деякі питання підвищення обороноздатності держави на період воєнного стану в Україні" від 29 грудня 2023 року № 1415.

Зазначеною постановою передбачено, що Міністерство оборони України, Державна спеціальна служба транспорту Міністерства оборони України, обласні, Київська міська, районні військові (державні) адміністрації, військові адміністрації населених пунктів, Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України є державними замовниками у сфері оборони щодо закупівлі товарів, робіт і послуг оборонного призначення (товарів подвійного призначення) для будівництва фортифікаційних споруд.

Рішення про належність об'єктів будівництва з непостійним місцем розташування до фортифікаційних споруд та їх будівництво для потреб оборони приймається безпосередньо Генеральним штабом Збройних Сил України шляхом погодження пропозицій військового командування, у межах території відповідальності якого буде здійснюватися таке будівництво, із зазначенням місць та кількості об'єктів будівництва, а також з урахуванням безпекової ситуації в ході будівництва та направляється до Міністерства оборони України, відповідних обласних військових (державних) адміністрацій, Київської міської військової (державної) адміністрації для здійснення функцій замовника.

Фортифікаційне обладнання оборонних рубежів у 2024 році здійснюється у три етапи, що включають:

I етап – будівництво та дообладнання опорних пунктів на визначених Генеральним штабом Збройних Сил України рубежах оборони;

II етап – дообладнання опорних пунктів антидроновим захистом;

III етап – фортифікаційне обладнання кругової оборони населених пунктів та ущільнення існуючих рубежів оборони.

Відповідно до рішень Генерального штабу Збройних Сил України за пропозиціями військового командування у 2024 році на I етапі будівництва заплановано спорудження (обладнання) конкретно визначеної кількості взводних опорних пунктів та протяжності інженерних загороджень підрозділами Збройних Сил України, підрозділами ДССТ, силами і засобами обласних військових адміністрацій.

Для реалізації зазначених заходів розпорядженнями Кабінету Міністрів України від 12.01.2024 № 22-р, від 19.01.2024 № 37-р, від 02.04.2024 № 287-р (зі змінами), від 12.04.2024 № 331-р (зі змінами) та від 23.04.2024 № 362-р з резервного фонду державного бюджету було виділено 37,389 млрд грн, у тому числі:

Збройним Силам України – 1,417 млрд грн (взято зобов'язань – 1,417 млрд грн, всього використано – 1,036 млрд грн);

ДССТ – 1,071 млрд грн (взято зобов'язань – 1,071 млрд грн, всього використано 1,067 млрд грн);

ОВА – 34,901 млрд грн (використано коштів – 23,817 млрд грн).

На базі Адміністрації ДССТ утворено Координаційний штаб з питань будівництва військових інженерно-технічних та фортифікаційних споруд (далі – Координаційний штаб), що є тимчасовим консультативно-дорадчим органом Міністерства оборони України, з метою здійснення координації, моніторингу та контролю виконання завдань з будівництва військових інженерно-технічних та фортифікаційних споруд на визначених територіях.

Відповідно до інформації Координаційного штабу, виконання будівельних робіт військових інженерно-технічних та фортифікаційних споруд становить понад 95 % запланованих, у тому числі:

підрозділами Збройних Сил України – майже 100 %;

підрозділами ДССТ – майже 100 %;

силами і засобами ОВА – понад 95 % (продовжується будівництво взводних опорних пунктів).

Відповідно до протоколу наради від 11 березня 2024 року під головуванням Прем'єр-міністра України (з метою підвищення захисту особового складу від застосування противником FPV-дронів) прийнято рішення щодо необхідності дообладнання опорних пунктів антидроновим захистом, відтак у ході II етапу будівництва додатково сплановано дообладнати визначену кількість опорних пунктів підрозділами ДССТ та підрозділами Збройних Сил України.

Для реалізації заходів II етапу фортифікаційного обладнання за рахунок асигнувань Міністерства оборони України призначено додатковий фінансовий ресурс у визначеному розмірі для: Збройних Сил України та ДССТ.

Завершено роботи на визначеній кількості взводних опорних пунктів (що становить понад 75 % запланованих), з них:

підрозділами ДССТ – понад 95 %;

підрозділами Збройних Сил України – понад 60 %.

Під час III етапу фортобладнання відповідно до рішення Генерального штабу Збройних Сил України для нарощення інженерного обладнання кругової оборони населених пунктів сплановано будівництво додаткової кількості взводних опорних пунктів та улаштування визначеної протяжності інженерних невибухових загороджень силами ДССТ та силами Збройних Сил України.

Для реалізації зазначених заходів Законом України "Про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2024 рік" Міністерству оборони України передбачено виділення фінансового ресурсу в розмірі 8,159 млрд грн, у тому числі Збройним Силам України – 2,1 млрд грн (взято зобов'язань – 1,63 млрд грн), ДССТ – 6,059 млрд грн (взято зобов'язань – 5,088 млрд грн).

Будівництво певної кількості взводних опорних пунктів продовжується силами ДССТ та силами Збройних Сил України.

З метою належної організації прийняття, утримання, обслуговування та ведення оперативного обліку фортифікаційних споруд, будівництво яких здійснено державними замовниками відповідно до постанови Кабінету Міністрів України "Деякі питання підвищення обороноздатності держави на період воєнного стану в Україні" від 29 грудня 2023 року № 1415, Кабінетом Міністрів України затверджено Порядок прийняття, утримання, обслуговування та ведення обліку військових інженерно-технічних і фортифікаційних споруд (постанова Кабінету Міністрів України від 7 травня 2024 року № 514).

Для запровадження єдиного державного підходу до системи оборонного та бюджетного планування з питань фортифікаційного обладнання території розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 липня 2024 року № 731-р схвалено Концепцію Державної цільової оборонної програми щодо будівництва та утримання військових інженерно-технічних і фортифікаційних споруд на період до 2026 року.

Крім того, Кабінетом Міністрів України прийнято постанову "Про затвердження Порядку створення, утримання, зберігання і використання матеріального резерву для будівництва військових інженерно-технічних і фортифікаційних споруд" від 25 жовтня 2024 року № 1221, яка регламентує процедури створення, утримання, зберігання і використання матеріального резерву для будівництва військових інженерно-технічних і фортифікаційних споруд в умовах правового режиму воєнного стану.

Загальні висновки проведеної роботи Комісії свідчать про те, що осучаснення технічної документації є критично важливим для забезпечення ефективності та адаптивності військових операцій. Сучасні реалії ведення бою вимагають швидкого реагування на зміни в тактиці, технологіях і умовах. Адаптація технічної документації дасть змогу військовим інженерам краще планувати, розробляти та впроваджувати нові рішення, що особливо важливо в умовах швидко змінюваної тактики, технологій і бойових умов.

Враховуючи вищезазначене, з метою удосконалення і врегулювання питань щодо будівництва фортифікаційних споруд пропонується розробити та ухвалити відповідні рішення щодо таких питань:

Верховній Раді України:

розглянути проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності Державної спеціальної служби транспорту, в якому пропонується регламентувати нові повноваження ДССТ з питань будівництва та утримання фортифікаційних споруд.

Так, Комісією спільно з Міністерством оборони України та ДССТ розроблено проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності Державної спеціальної служби транспорту (додаток № 2), який відповідно до предмета відання передано до Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (вих. № 176д9/5-2024/227452 від 16.10.2024) для розгляду та реєстрації у Верховній Раді України.

Враховуючи істотний досвід ДССТ в ремонті, реконструкції та будівництві будівель, законопроект передбачає можливість ДССТ брати участь у будівництві об'єктів загальновійськового призначення, зокрема інженерно-технічних та фортифікаційних споруд, та спрямований на законодавче врегулювання повноважень та завдань, які фактично виконує ДССТ в цій частині;

Кабінету Міністрів України:

розробити та внести на розгляд до Верховної Ради України проект Закону України щодо врегулювання земельних правовідносин з питань використання земельних ділянок, на яких побудовані фортифікаційні споруди, у тому числі щодо їх відчуження та відшкодування вартості;

забезпечити прийняття постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Державної цільової оборонної програми щодо будівництва та утримання військових інженерно-технічних і фортифікаційних споруд на період до 2026 року" для удосконалення системи оборонного та бюджетного планування, яке відобразатиме потреби оперативного обладнання території, створення необхідних резервів матеріальних цінностей (проект розроблений та перебуває на погодженні);

забезпечити прийняття постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Методики визначення вартості робіт (послуг) з експлуатаційного утримання військових інженерно-технічних і фортифікаційних споруд" для удосконалення законодавчої бази з питань будівництва фортифікаційних споруд (проект розроблений та перебуває на погодженні);

врегулювати порядок передачі опорних пунктів від обласних військових адміністрацій до ДССТ для їх подальшої охорони, обслуговування та утримання Міністерством оборони України;

вирішити питання прийняття на баланс та списання фортифікаційних споруд (матеріальних засобів, використаних у ході інженерного обладнання території) обласними військовими адміністраціями, що знаходяться на тимчасово окупованій території;

Міністерству оборони України:

розробити спільну організаційну Директиву МОУ та ДССТ щодо додаткового формування батальйонів охорони для забезпечення охорони, обслуговування та утримання опорних пунктів, побудованих обласними військовими адміністраціями;

розробити керівні документи щодо порядку створення, утримання, зберігання і використання матеріального резерву для будівництва фортифікаційних споруд відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 25.10.2024 № 1221;

Міністерству оборони України та Генеральному штабу Збройних Сил України (спільно) провести аудит опорних пунктів (фортифікаційних споруд) та позицій, що розташовані в глибині оборони, визначити доцільність їх розташування, придатність, доцільність дообладнання та/або відновлення. У разі необхідності здійснити вилучення елементів конструкцій для їх повторного використання при будівництві фортифікаційних споруд на рубежах оборони, військових об'єктах, важливих об'єктах транспортної інфраструктури тощо.

Генеральному штабу Збройних Сил України прийняти рішення щодо кількості опорних пунктів та ділянок смуг невибухових загороджень для виконання заходів з будівництва у 2025 році, зокрема в першому кварталі.

ПРОПОЗИЦІЇ КОМІСІЇ

З огляду на те, що Комісією протягом установленого Верховною Радою України строку її діяльності всебічно досліджено питання, що належать до предмета її відання, визначеного Постановою № 3726–ІХ, вважаємо за необхідне:

1. Заслухати і обговорити звіт Комісії на пленарному засіданні Верховної Ради України та взяти його до відома.

2. Направити звіт Комісії Президенту України, який відповідно до Конституції України є Верховним Головнокомандувачем Збройних Сил України, Кабінету Міністрів України, Міністерству оборони України, Міністерству внутрішніх справ України, Офісу Генерального прокурора, Службі безпеки України, Державному бюро розслідувань, Національному антикорупційному бюро України, Національній поліції України, Бюро економічної безпеки України для розгляду в межах їх компетенції та відповідного реагування.

3. Кабінету Міністрів України, Міністерству оборони України, Міністерству внутрішніх справ України, Офісу Генерального прокурора, Службі безпеки України, Державному бюро розслідувань, Національному антикорупційному бюро України, Національній поліції України, Бюро економічної безпеки України поінформувати Верховну Раду України про результати розгляду звіту Комісії у місячний строк.

4. Опублікувати звіт Комісії у газеті "Голос України".

5. У зв'язку з необхідністю системного вивчення питання підготовки держави до оборони, вивчення та розслідування фактів, що призвели до негативних наслідків у процесі здійснення заходів з оборони, які становлять суспільний інтерес, враховуючи специфіку, функціональну спроможність та обмеженість повноважень Комісії, вважаємо за необхідне завершити діяльність Комісії та утворити відповідну тимчасову слідчу комісію для здійснення належного парламентського контролю.